



**BANDIRMA
ONYEDİ EYLÜL
ÜNİVERSİTESİ**

KARİYER NASIL PLANLANIR?



BANÜ KAGEM

KARİYER NASIL PLANLANIR?

Kariyer, yaşam boyu devam eden dinamik bir süreç olup; meslek edinmeden önceki faaliyetlerinizi, aldığınız eğitimleri, meslek edindikten sonraki görevlerinizi, üstlendiğiniz rolleri ve bütün bu görevlerdeki gelişiminizi, ilerlemenizi içeren bir kavramdır.

Kariyer; insanın hayatını kazandığı alanda kendisini geliştirerek daha ileriye taşımasıdır

Kariyer Neden Planlanmalıdır?

Etkili bir kariyer planlaması, sizi yaşamınız boyunca belirli bir amaç doğrultusunda ilerletecek adımlara yönlendirir. Koşullar gereği zaman zaman hedefinizden sapsanız da veya kariyeriniz duraklasa da tekrar aynı rotayı bulmanızı ve hedeflediğiniz amaç doğrultusunda yol almanızı sağlar.

Yaşamınız boyunca farklı faktörlerden kaynaklanan nedenlerle amacınız ve buna bağlı olarak kariyeriniz yolunu değiştirebilir. Bu nedenle kariyer planınızı ilerlemelere ve değişimlere göre zaman zaman gözden geçirip yenilemeksiniz.

Başarı duygunuzu ve kişisel doyumunuzu etkileyen kariyer serüveni, toplumda bir yer edinme, saygınlık kazanma ve kendinizi gerçekleştirimin de bir yoludur.

Unutulmamalıdır ki, etkili bir kariyer planlaması yapmakla aynı zamanda;

- Hayatınızı nasıl bir ortamda sürdüreceğinizi,
- Birlikte çalışacağınız arkadaş çevresini,
- Çalışırken keyif alıp almayacağınızı,
- Yaşadığınız bazı zorlukların kariyer yolunda hangi amaca hizmet ettiğini,
- Mesleğiniz ile mutlu olup olamayacağınızı,
- İş bulmada zorluk yaşayıp yaşamayacağınızı,
- Yakın ve uzun gelecekte nasıl ortamlarda yaşayacağınızı,
- Toplumda hangi konumda olacağınızı,

kısacası genel yaşam biçiminizi ve standardınızı da belirlemiş olacaksınız.

Kariyer Nasıl Planlanır?

Kariyer Planlama süreci 7 adımdan oluşur:

- 1 Karar Verme ihtiyacını Fark Etme
- 2 Kendini Tanıma
- 3 İş Alternatiflerini Belirleme
- 4 Belirlenen İş Alternatifleri Hakkında Bilgi Toplama
- 5 En Uygun Alternatifi Seçme
- 6 Eğitim Yoluyla İstihdam Olasılıklarını Artırma
- 7 İstihdam Becerilerini Kullanarak İşe Girme

Adım 1: Karar Verme İhtiyacını Fark Etme

Hayatınız boyunca verdiğiniz en önemli kararlar, kariyer sürecinizde vermeniz gereken kararlardır. Hayatın değişik dönemlerinde bu kararları vermeniz, zaman zaman gözden geçirip değiştirmeniz kaçınılmazdır.

Yaşamın farklı aşamalarında değişik nedenlerle kariyer kararları verme ihtiyacı içinde olabilirsiniz. Kariyer planlama ve kariyer seçme süreci bir değişimi fark etmeniz ve bu değişimi gerekli görmeniz ile başlar.

Adım 2: Kendini Tanıma

Kendinizi derinlemesine ve yeterince tanımadan etkili bir kariyer planlaması yapamazsınız. Birey olarak kendinizi tanımanız demek; hangi alanlarda daha yetenekli olduğunuzu, ne gibi becerilerinizin olduğunu, hangi konuları daha kolay öğrendiğinizi, hangi faaliyetlerden hoşlandığınızı, hangi kişilik özelliklerine sahip olduğunuzu, ne tür ortam ve koşulların sizi daha fazla motive ettiğini ve üretken kıldığını, meslek kanalıyla hangi ekonomik, sosyal ya da psikolojik ihtiyaçlarınızı karşılayacağınızı, kısa ve uzun vadeli kariyer hedeflerinizin ne olduğunu, bu hedeflere ulaşmak için ne tür kaynaklarınızın ve engellerinizin olduğunu bilmektir.

Kendini tanıyan bir bireyin;

- Güçlü ve zayıf olduğu hususları yeterince biliyor olması,
- Hangi faaliyetleri uzun süre ve bazı zorluklara rağmen yapmaktan mutlu olacağını bilmesi,
- Olağan ve olağanüstü (stres) durumlarda ortaya çıkan kişilik özelliklerini ve bunların bulunduğu çevre ile etkileşimini yeterince tanıması gerekir.

Kendinizi daha iyi analiz edebilmek için üniversitenizin Kariyer Geliştirme Merkezindeki uzmanlardan yardım alabilir, çeşitli test ve test dışı tekniklerden yararlanabilirsiniz.

Adım 3: İş Alternatiflerini Belirleme

Bu aşamada, sahip olduğunuz becerilere uygun ve ilginizi çeken iş alanlarını belirlemeniz gerekmektedir. Kendinize uygun işlerin listesini oluştururken bireysel gözlemlerinizden, okul yaşamı boyunca yürüttüğünüz gönüllü çalışmalarınızdan, kulüp faaliyetlerinizden, staj ve yarı-zamanlı çalışmalarınızdan edindiğiniz bilgilerden, meslek rehberlerinden yararlanabilirsiniz. Bu sürecin sonunda yeteneğinize ve becerilerinize uygun olduğunu düşündüğünüz işlerden oluşan bir liste oluşturmalısınız.

Adım 4: Belirlenen İş Alternatifleri Hakkında Bilgi Toplama

Bu adımda, belirlediğiniz alternatifler hakkında bilgi toplamalısınız. Kariyer Uygulama ve Araştırma Merkezleri uzmanları bilgi toplama konusunda size yol göstereceklerdir, iş ve meslekler hakkında bilgi toplarken aşağıdaki sorulara yanıt bulmaya çalışmalısınız:

- Mesleğin ya da işin tanımı nedir?
- Mesleğin icrasında yapılan işler ve görevler nelerdir?
- Mesleğin icrasında ne gibi alet, makine ya da malzemeler kullanılmaktadır?
- İş yapılırken iletişimde bulunulan kişiler kimlerdir?
- Mesleğin gerektirdiği özellikler nelerdir?
- Mesleğe girmek için nasıl bir eğitim gerekmektedir?
- Meslekte iş bulma olanağı nasıldır?
- Mesleğin gelecekte büyüme ihtimali veya süreci nedir?
- İşin çalışma ortamı ve koşulları nasıldır?

- İşten beklenen ücret aralığı nedir?
- Benzer meslekler hangileridir?

Adım 5: En Uygun Alternatifin Seçilmesi - Kısa Liste

Listede yer alan işler konusunda yeterince bilgi toplandıktan sonra, seçenekler arasından size kesinlikle uygun olmayanları elememiz gerekir. Böylece listede sadece size uygun görünen seçenekler ile uygun olup olmadığından emin olmadıklarınız kalacaktır. Emin olmadıklarınız hakkında daha kapsamlı araştırma yaparak (örneğin, internet sitelerini inceleyerek, meslek mensuplarıyla ya da bu meslekler hakkında bilgili kişilerle görüşerek) mümkün olduğunca sayılarını azaltmanız gerekmektedir. Ancak dikkatli olun: sadece sayılarını azalmak için bunları yeterince bilgi toplamadan elememiz de bazı olası fırsatları kaçırmamız anlamına gelecektir.

Adım 6:Eğitim Yoluyla İstihdam Olanaklarını Artırma

Bu noktada eğer mevcut eğitim ve bilgi birikiminiz seçtiğiniz kariyere başlamak için yeterli görünmüyorsa, eğitim eksiklerinizi farklı kanallardan giderme yoluna gidebilirsiniz. Örneğin; ön lisans eğitimi tamamlamışsanız lisans eğitimi, lisans eğitimi tamamlamışsanız lisansüstü eğitimi alabilirsiniz. Ayrıca bununla birlikte veya bundan ayrı olarak yaşam boyu öğrenme biçiminde kurslar, seminerler, açıköğretim, uzaktan eğitim, işbaşı eğitimi, vb. gibi çeşitli eğitimler de alabilirsiniz. Diğer bir alternatif de kariyerinize daha alt basamaktan başlamayı kabul edip eğitim eksiklerinizi çalışarak gidermek olabilir. Bu durumda iş arayışınızı buna göre yönlendirirsiniz.

Adım 7: İstihdam Becerilerini Kullanarak İşe Girme

Bu aşama, üniversiteyi bitiren kişilerin büyük bir olasılıkla "ilk" tam zamanlı işlerine girme süreçleridir. Bu aşamaya geldiğinizde çeşitli iş arama teknikleri hakkında bilgi sahibi olmanız, etkili bir özgeçmiş yazmanız ve iş mülakatları konusunda da bilgili olmanız gerekmektedir. Bu aşama kariyer planınızın başlangıç adımlarını oluşturacak bir işe girmeniz ile sonuçlanır.



Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi

İletişim

Yeni Mahalle Şehit Astsubay Mustafa Soner Varlık Caddesi No:77 PK:10200 Bandırma /
BALIKESİR

Tel : 0266 717 0117
Faks : 0 266 717 00 30
E-Posta : kagem@bandirma.edu.tr
KEP : bandirmaonyedieylul@hs01.kep.tr



<https://kagem.bandirma.edu.tr/>